ETKİNLİK ADI: Çömlek Nedir Öğreniyoruz

ALAN ADI: Sosyal, Sanat YAŞ GRUBU: 60-72 Ay ALAN BECERİLERİ:

Sosyal Alanı:

SBAB2. Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma

SBAB4. Değişim ve Sürekliliği Algılama

Sanat Alanı:

SNAB4. Sanatsal Uygulama Yapma

KAVRAMSAL BECERİLER:

KB2.14. Yorumlama Becerisi

KB2.14.SB1. Mevcut olay/konu/durumu incelemek

KB2.14.SB2. Mevcut olay/konu/durumu bağlamdan kopmadan dönüştürmek

KB2.14.SB3. Kendi ifadeleriyle olay/konu/durumu nesnel, doğru ve anlamı değiştirmeyecek şekilde yeniden ifade etmek

EĞİLİMLER:

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.2. Yaratıcılık

E3.6. Özgün Düşünme

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri:

SDB1.1.Kendini Tanıma (Öz Farkındalık Becerisi)

SDB1.1.SB1. Öğreneceği yeni konu/kavram veya bilgiyi nasıl öğrendiğini belirlemek SDB1.1.SB1.G2. Merak ettiği konu/kavrama ilişkin soru sorar.

Değerler:

D7. Estetik

D7.2. Sanatsal ve görsel zevkleri hayatın bir parçası hâline getirmek

D7.2.1. Geleneksel sanatlara ve yerel kültüre yönelik etkinliklere katılır.

D19. Vatanseverlik

D19.3. Ülke varlıklarına sahip çıkmak

D19.3.2. Koruma alanları, müzeler, el işleri, yemekler gibi somut ve ninniler, türküler, bilmeceler, destanlar gibi somut olmayan kültürel mirasını tanır.

Okuryazarlık Becerileri:

OB4.Görsel Okuryazarlık

0B4.1. Görseli Anlama

0B4.1. SB1. Görseli algılamak

OB4.1. SB2. Görseli tanımak

OB4.2. Görseli Yorumlama

OB4.2. SB3. Kendi ifadeleriyle görseli nesnel, doğru anlamı değiştirmeyecek bir şekilde yeniden ifade etmek

ÖĞRENME ÇIKTILARI:

Sosyal Alanı:

SAB.5. Merak ettiği konuya yönelik kaynakları inceleyebilme

SAB.5.a. Yakın çevresinde merak ettiği konulara yönelik görsel/ işitsel kaynakları inceler.

SAB.7. Günlük hayatta karşılaştığı nesne/yer/toplum/ olay/konu/durumlara ilişkin zaman içerisinde değişen ve benzerlik gösteren özellikleri karşılaştırabilme

SAB.7. a. Günlük hayatta kullanılan çeşitli nesne ve mekânların özelliklerini söyler.

Sanat Alanı:

SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme

SNAB.4. d. Sanat etkinliklerinde yaratıcı ürünler oluşturur.

ICERIK CERCEVESI:

Kavramlar: Büyük- küçük, az- çok, düz-pütürlü, ıslak-kuru

Sözcükler: Çömlek, kil, geçmiş, günümüz

Materyaller: Kil, çömlek ürünleri (güveç, testi, cezve vs)

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf

ÖĞRETME-ÖĞRENME UYGULAMALARI

Çocuklar etkinlik zamanı için sınıfın uygun bir alanına geçerler. MEB 365 Gün Öykü kitaplarından "Memleketim Nevsehir" adlı hikâye etkilesimli olarak okunur. Hikâye sonrası Nevsehir ile ilgili çocukların daha önce bilmedikleri ve yeni öğrendikleri bilgilerin hangileri olduğunu ifade etmelerine fırsat sağlanır. Çömlek görselinin yer aldığı sayfa tekrar gösterilerek çömlek ile ilgili ön bilgilere başvurulur. Farklı çömlek veya topraktan yapılan ürünlerin görsellerinden faydalanılarak bilgi verilir (SAB.5.a. Yakın çevresinde merak ettiği konulara yönelik görsel/ işitsel kaynakları inceler. OB4.1. SB1. Görseli alqılamak, OB4.1. SB2. Görseli tanımak) 'Çömlek sanatı uzun yıllardır yapılmakta olup genel yapısı aynı kalmakla birlikte birçok evreden geçerek günümüze kadar ulaşmıştır "Farklı ülkelerde de yapılmakta olan çömlekçilik sanatı genellikle yeme, içme, pişirme araçlarının yapımında kullanılmaktadır. Yumuşak kille yapılan bu çalışmalarda ürünlere şekil verildikten sonra pişirme işlemine geçilir. Ardından kullanıma hazır hâle gelmektedir. Genel olarak tencereler, vazolar, su testileri, bardaklar bunlara örnek verilebilir. Eski dönemlerde buzdolabı bulunmaması sebebiyle sular topaktan yapılan sürahilere konularak serin kalması sağlanmakta imiş. Dönen bir zemin üzerinde su ile ıslatılan nemli bir çamurla oluşturulmaktadır. Dönen platform hem çamura orantılı şekil verebilmek aynı zamanda da daha hızlı sekilde üretim yapmak amacıyla kullanılmaktadır." Cocukların akıllarına takılan soruları sormalarına fırsat sunulur (SAB.5.a. Yakın çevresinde merak ettiği konulara yönelik görsel/ işitsel kaynakları inceler, SDB1.1.SB1.G2. Merak ettiği konu/kavrama ilişkin soru sorar, SAB.7. a. Günlük hayatta kullanılan çeşitli nesne ve mekânların özelliklerini söyler, D19.3.2. Koruma alanları, müzeler, el işleri, yemekler gibi somut ve ninniler, türküler, bilmeceler, destanlar gibi somut olmayan kültürel mirasını tanır.). Çocuklara daha önce çömlek görüp görmedikleri sorulur. Sonrasında öğretmen tarafından getirilen veya velilerden istenen çömlek ürünleri çocuklara tanıtılır. Her birinin dokunarak incelemesine fırsat verilir (D7.2.1. Geleneksel sanatlara ve yerel kültüre yönelik etkinliklere katılır, KB2.14.SB1. Mevcut olay/konu/durumu incelemek). Sonrasında masalara geçilip çömlek yapımı sürecine benzer bir deneyim yaşayacakları ifade edilerek çocuklara kil hamurları dağıtılır. Kil hamurunun yapısının sert olması sebebiyle süreç içerisinde çocuklara gerekli aşamalarda destek sunulur. Çocuklar nasıl ürünler yapmak istediklerine karar verdikten sonra yönlendirmelerle ürünlerin tamamlanması sağlanır (SNAB.4. d. Sanat etkinliklerinde yaratıcı ürünler oluşturur, E3.2. Yaratıcılık, E3.6. Özgün Düşünme, OB4.2. SB3. Kendi ifadeleriyle görseli nesnel, doğru anlamı değiştirmeyecek bir şekilde yeniden ifade etmek, KB2.14.SB2. Mevcut olay/konu/durumu bağlamdan kopmadan dönüştürmek, KB2.14.SB3. Kendi ifadeleriyle olay/konu/ durumu nesnel, doğru ve anlamı değiştirmeyecek şekilde yeniden ifade etmek). Uygun şekilde kuruması sağlanarak sonraki günlerde boyanması için planlama yapılabilir.

DEĞERLENDİRME

- Daha önce cömlek yapımını görmüş müydün? Paylaşır mısın?
- Kille oynarken neler hissettin?
- Başka hangi malzemelerle bu tarz ürünler oluşturulabilir?
- Çömlekçilik gibi geleneksel sanatlarımız neden önemli?
- Başka hangi geleneksel sanatları biliyorsun?
- Yaşadığımız çevrede hangi geleneksel sanatlar var?
- Yaptığın ürünü nerede kullanmak istersin?

FARKLILAŞTIRMA:

Zenginleştirme: Eskiden kullanılan çömlekler ve kullanım amaçları video veya resimler yoluyla aktarılabilir. Eski uygarlıkların yaşadığı yerlerden, örneğin Çatalhöyük 'ten bahsedilebilir ve çömlekten yapılan resimler gösterilebilir. Çocuklara çinicilik sanatından bahsedilebilir ve farklı mekanlara ait çini desenleri çocuklarla birlikte incelenebilir. Çocukların kendi desenlerini oluşturmalarına ve sergilemelerine rehberlik edebilir. Çocuklarla çömlek ve çinicilik üzerine sanal müze turu düzenlenebilir.

Destekleme: Hikâye içeriği dijital ögelerden faydalanılarak hazırlanabilir. Çömlek görselleri ya da videosu çocuklarla paylaşılabilir. Kil malzemesine dokunma konusunda sorun yaşayabilecek çocukları göz önünde bulundurarak daha yumuşak ve daha küçük parça verilerek etkinliği katılmaları sağlanabilir. Kil hamurunun oyun hamuruna nazaran daha sert olması sebebiyle ihtiyaç durumlarında destek sağlanabilir. Gerekiyorsa çocuklara farklı türlerde ipuçları ve yardım sunularak destek olunabilir. Çeşitli türlerde geri bildirim verilerek çocukların etkinliğe katılımları desteklenebilir.

AİLE/TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Aile katılımı sürecinde velilerden çömlek türünde ürünlerin okula gönderilmesi sergilenmesi istenebilir. Çocukları ile birlikte evde çömlek kullanımı ile ilgili örnek deneyimler yaşanmasına olanak sağlamaları istenir (Örneğin: çömlekte yemek pişirmek veya çömlek sürahiye su koyarak soğuk tutmak vs.). Yaşanılan çevreye ait geleneksel sanatlar çocukla birlikte araştırılabilir.

Toplum Katılımı: Yaşanılan ilde çömlek, seramik yapım atölyelerine gezi düzenlenebilir veya bu konuda yetkin kişiler okula davet edilerek çömlek atölyeleri düzenlenebilir. Yaşanılan çevrenin geleneksel sanatlarına ilişkin bir atölyeye gezi düzenlenebilir.